

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

پیل - ۱ صانی - ۹
نسخه ۱۰ فروشدر

ضیا کولہ آپ

ادارہ خانہ

دیار بکر

حکومت داڑہ سندھ

ولایت مطبعہ

تلفرافیا : دیار بکر

کوچولہ مجموعہ

کوچولہ مجموعہ

۱۳۴۰
۱۹۲۲-۲۳۸

آبونہ شرائط

صنہ لک : ۵۰۰

آئی آلیق : ۲۰۰
فروشدر

مفتہدہ بر چیقار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعہدر

۳۳۸ سنہ ۳۰ نور

پازار ایتسی

۶ ذی القعدہ سنہ ۳۴۰

مصاحبہ :

مفکورہ وشانیت

پکڑی . مثلاً یقینور ہو غود یورک و مفکورہ
شانیتہ تماس ابدیجہ توز کی داغلبیر .
بوندن باشقہ ، ادبیاتدہ و مفکورہ جلیک =
ایدہ آلیزم ، وہ شانیتہ جلیک = رہ آلیزم .
سیستہملری ، بری بریتہ اک زبادہ ضد

اسکی فیاسوفلر ، اثر با مفکورہ ایلہ
شانیتی بری بریتہ ضدی ، نقضی کی
کورورلردی . بر شی مفکورہ سہ شانیت
اولہ مار ، شانیتہ مفکورہ ماعینی آلاماز
صانیرلردی . بوتاقی طرزی عیذہ ادبیاتدہ

و معارض اولان ایکی معروف، سادگر .
 موك زمانك فیا سوزلردن . آلفرد فویه .
 منشا اعتبارله ، مفکوره بی شایندن آری
 کورمه که برابر ، مفکوره مک شایندلشک ،
 نشان اتمک قابلیت ایلری - وردی و مره مفکوره
 ایرکچ معالقا شایندلشیر ، ادعای اورتیه
 آندی . بوفلسوفه کوره ، نشان اتمای
 مکان اولایان رفکره مفکوره دیمک و مورو
 دکدر ، بکا ، و هوومه = فیکسیون ، آدی
 ویریلیدر .

چکن صاحب منده کوردک که مفکوره
 بر فکر حالده باشلا یوق سوزادن شایند
 استحال اتمز ، بلکه مفکوره تا ایلک منشا ند
 بر شایند اوله یوق دوغار . بوبوک بر بھراق
 زمانده ، جمعینده بالقر مشترک وجدان
 حاکم اولور ، فردی وجدان قایب اولور .
 بوم مشترک وجدان روحاره وجدلر صاچان ،
 بوتون فردلری قدیمته قارشو حرمنکار
 وفدا قریلان جانلی بر شاینددر . مفکوره
 دیدیکمز شی ، بوم مشری وجدانک شدید
 و منکائف بر حیات باشلمه سیدر .

دیمک که مفکوره ، یکی دوغریبی زمان
 جانلی بر شایند حقیقی بر حیات حالده در .
 بونکه برابر ، مفکوره بی دوغوران
 بوم فطرط غایب لردوره بی ، فردی روحار ایچین

چوئی یوروچیدر . بوئدن دولاییدر
 بوجتماعی وجد دورمی اوزون مدت
 دوام ایده من . بر قاج هفته کچم بدن روحار
 یورولور ، آرالرنده کی شدید تعاطیلر کوشهر .
 فردلر روحا اسکویه لرینه اینرلر بھرافه
 زمانده یانایان او شدتلی غایب لردن بعضی
 مهم خاطر لردن باشقه بر شی قالمز .
 اوبار ایچی بھران دوره سنده ممل
 دوشوزلش ، سوبله نیلش ، پایلام شسه
 هپنک اھجازل ، فقط صولفون خاطر لری
 قایلر . بو خاطر لری شیدی بالکز وجدلی
 بر فکر دن یا خود وجدلی بر سوروفکره
 لردن عبارتدر . مفکوره آنجق بوزملنرد
 درک شایندن اوزانلاشارق بر فکر حافی
 آبر ، بکره ، مفکوره ایله شایند
 آرا ندکی مفکویت کرچکدن قطع بله شیر .
 چونکه ، بر طرفدن بھرائ زماندن قالم
 مهم فکر لری واردر ، دیگر طرفدن ده
 فردی حیاتک جانی احتیاس لری .
 مشهره لری وار . بوم و کبیر ، شایند
 تشکیل اینجه ، مفکوره ایله شایند
 یری بزدن اوزانلا شیر . حق ، بوفردی
 شایند قارشیمند ، او خاطر لری یاواش یاواش
 سیلانمکه ، بوس بوتون زانل اولمخه بیله
 باشلار . برکت و پر سین که بو خاطر لری

بوس بوتون محو اولمسه، مانع اولان
 برطاق اجتماعي مقانزملر واردر .
 مفكوره يي دوغوران اوغلياني دورمك ،
 هرسته دوريه سنده ، هر ييل دونومنده
 كند بل كند بزملي بارام وجوده كير .
 هرسته عيق كونده او هيجانلي حياتك كوچوك
 رغونه سي يكي دن ياشايير . مفكوره
 زرده دوغمشه اوراسي مقاس ملايير .
 او بجرانلي دقيقه لرده هانكي دستورلر ،
 هانكي وجزملر سوله غمسه ، بوباراملك
 تكيرلري ماهيتي آليز . او آئزده هانكي
 باراقلر ، تمثالر ، علامتار تولالايامشه
 هيسي بوباراملك سوسلري ، زينتلري
 حكمنه كچر . خلاصه ، اودورمه مائد
 بوتون كلهلر ، سوزلر ، قل و حركتلر
 تكرار ايديير . بوييل دونوملرند
 مفكوره يي دوغوران بجران دورمده كي
 بويوك وجدك ، شدتلي غايالك ضيف
 درد جمعي حصوله كير . چونكه بو آئزده
 ينه روحارك سوياسي بوكسايير ، ينه فردى
 منفعلر ، احتراسار اونوتولور ، هر كس
 آزچوق فداكار ، نهرمان ، حسبي بر
 سجيده اتقصاب ايدر . بجران دورى
 كچر كدن سوكرا . شائيت حاندن چيغمش
 اولان مفكوره نهممدي بكيده شائيت اولمقه

باقلاشير . ديمشك ملى باراملك رولى ،
 سنده بردقم روحارك سوياسي مفكوره يي
 قدار بوكساتمك ، مفكوره يي شائيت
 حاله قدار ايندirmek .
 او حاله ، مفكوره الله شائيت بضا
 بوس بوتون برلشيرلر : بارانجي بجران
 زمانلرند مفكوره لك حقيقي برحيات
 حالده تجليسي كي . بضا ، برى برندن
 بوس بوتون اوزاقلاشيرلر : فردى حياتك
 غايه چالديني زمانلرند مفكوره لك صولفون
 فكرلر ، خاطرملر حالي آلاق فردى
 احتساسلر و مشاهدلرلر نفاكس ايتماسي كي .
 بضا كره برى ريخ باقلاشيرلر : ملى باراملرند
 مفكوره لك بجران زمانلرند دها آزشدقاي
 بر صورتد ياشاندق جانلي شائيت اولمقه
 آزچوق ياشلامه سي كي . مع مانه ، مفكوره يي
 شائيت و روحلر مني مفكوره يي باقلاشيرلر
 يالكز ملى باراملر دكادر . بارام تريكارينه
 اجتماعي برشكل وريباريه دني باراملرند
 هيني رولى ايفا ايدميليير . فاصلكه ديك
 دها جانلي زمانلرند ، مفكوره حياتي
 ياهاتان بالخاصه بوديني باراملردى . نقطه
 شيددى ، زده كي بارام حياتي يالكز فردلرله وري
 برشكله برى برى نريك ايتمسه انحصار اينديكي
 ايچين ، روحلر و غولر و اوي و اوي

طوبى لائىمك ، براش-مەنك بووبووك

فيضنى اجنامى برسوق طبىي الەك ابى

سزىن سىياسى فرەلرە عامى ، ادبى اقتصادى

جميەتلەردىن بولار ك سەندە بىر كە مەمۇرى

قونۇرە بايلىرى بو-لىق سىز شەك نەتىجە سىزدە

بوشىكىلاقمە مەسۇب فرەلەك روضىلارنىڭ

ھەقىدەلەرنە علاقە و قىلغۇچى نەقەدار قوتلى

اوارى-اوارى ، بىر شەك فرەلەك اغلاطلار

و تەلەلەك شەكلىرى سەن نەقەدار دوشۇر

سەن نەقەدار بولسا ، بىر طبىي قانۇنار اجبابا

تەندىر ، كەنە بولسا ، بولسا بولسا بولسا

بولسا بولسا بولسا بولسا بولسا بولسا

انجىمال اقمەسى ضرورىدۇر . فقط ،

قونۇرەلار بايلىرى ، مەمۇرى فرەلەك

ياخۇد مەلۇماتلىرى غەلبەلىك اجنامەلەك

بىرلەشكەنلەك ، مەلۇماتلىرى ، اقمەلەك

بىكىدىن چاقىلار ، قونۇرەلەك كەلگەن خەت

بىرلەشكەنلەك ، خەت قوتلى رايانار

مەلۇماتلىرى دىن نەقەدار چوق كە واقىدۇر .

بەئىن قونۇرەلەك خەت رايانار چوق مەلۇماتلىرى

كۆرۈلەر . بولسا بولسا قونۇرەلەك جانلى

بىرلەشكەنلەك خەت مەلۇماتلىرى ، مەلۇماتلىرى

شەكلى اقمەلەك فرەلەك دىدى ئودىلەرە وقت

كەلگەنلەك دلالت ايدۇر .

آراي تامە اسوالبە بايلىرى ، انتخاب

برچوق كەمەل ، بولسا بولسا بولسا

زىيارەتلەردىن قونۇرەلەك بايلىرى كونۇرەلەك

بركوبە ياخۇد كوشەك قاجىورلار ، اوحادە ،

بايلىرى مەلۇماتلىرى ، بولسا بولسا بولسا

اجنامەلەك بولسا بولسا بولسا بولسا

اوبونلار ، احتىلالر علاوہ سەلە تنظيم

ايدىلىرى ، مەلۇماتلىرى اقمەلەك بولسا

كونۇرەلەك كچىلەر ، بايلىرى مەلۇماتلىرى

اجنامەلەك بولسا بولسا بولسا بولسا

اودە ، جەمە ، در . ، جەمە ، نەك اسمىدە

كوشىرىورەك اساساً اجتماع كونۇرەلەك

ھەقىقەتلىك آلە كونۇرەلەك حىيات بولسا بولسا

مقابل ، ياكى جەمە كونۇرەلەك اجتماعى حىيات

ھەقىقىتى ، اقتصادادە ضرورى كورۈلەر .

جەمەلەك باشقا ، رەھبەر كونۇرەلەك ، تەندىل

كچىلەك وار . تەشكىلات بايلىرى شەرتلىك

بولسا بولسا اجتماعى فيضلەردىن استفادە ايدىلەر .

بواجمەلەك كونۇرەلەك جانلاندۇرەك جوق واسطە

، مەلۇماتلىرى ، قونۇرەلەك ، مەلۇماتلىرى ، تەندىل

قونۇرەلەك ، قوشۇ ، اقمەلەك اوبونلەك كى

وجدلى اجتماعلەك تەندىل ، دىنى ، اخلاقى ،

بىلىم اجتماعلەك ھەقىقىتى فيضلەر . چوق كە

جەمەت ، آنچى بولسا اجتماع آنارنىڭ وار اوارى

مەلۇماتلىرى آنچى بولسا وجدلى دىققەتلەرە شەكلى

ياقلاشۇر .

تورك دولتنك تكاملی

(۶)

یابفولق

۱- کی تورکدرده تودونلرک فوننده
اولاز و بوتون ایل ریاست ایلن سیاسی دنیسه
« یابفو » دیرلردی . تودون « بوی بکی »
دیکدی . یابفوده « ایل بکی » معنایه دی .
کرك ایل بکی ، کرك بوی بکری
ایلدن هیچ آیرلازلردی . بوندن باشقه ،
بو بکرك اولانقلرنده ، ایلن (آت-سوروسی) رنده ،
آغلارنده ، ناخیرلنده ، قابانان (دوه
سوروسی) لرنده نه قدار ژونلری وارده
عمومیتله ایلله طایفه دیکدی . تورک ایلدن
کندینه مخصوص برنوع قوم و قیزم واردی . بونی
کوسترک ماده لردهن بضمینی ذکر ایلدیم :
قورقود آنا کتانه کوره بوی بکریله
خاتونلر اکثر با « شولن » آدی ویریلن
عمومی ضیافتلر ویریلردی . بکری دورت
بوی بکرك بوضیافتلرده حاضر بولونقی
شرطدی . فقط ، بوضیافتلر ، اشتراك ایلدی
یاکیز بکار دکادی . « ایل » . « نسوب
بوتون فردلر عمومی صوفرالرده بر ، ایچین ،
اکلیردی . بونلرک آراسنده چیللاقی اولانلر

ژمانلری دی غلبانی اجتماعلر دورده بدر .
بوی بکانی کونلرده ده ، خیایلر ، مرشدلر
خاقک هر زمره فی قونفرانسلرله ، نقرله
و هر نوع پروفاخدا واسطه لرله تنور وارشاده ،
طامین واققاء چایشیرلر . رساله لر پروفاخدا
تشکیلاتلری ، کتابلر توزیع ایدرلر ، خزنه لر ،
مجموعه لر چیقارلر . بوروبوشلر ، جولانلر ،
میتنغار یادلر . خلاسه ، خاق ، هم
بویوک وجدلر ایچنده باشا باری مفاکوره بیه
دوشرو بونکسایر ، همده برچوق فکرلر
آلرق ذهنن تورادیر .

بوفادله لردهن آکلاشیلیدی که مفاکوره
فردی بر فکر دکل ، اجتماعی بر شائیتدر .
مفاکوره اجتماعی بر شائیت اولدینی ایچین
فردلر طرفندن ابداع ایدیلدن ، او اجتماعی
سییلرله کندی کندینه دوخار ، مفاکوره
موجود اولدینی ایچین ، فردلر طرفندن
یاکیز کشف ایدیلدیر . بوندن باشقه ،
مفاکوره بر شائیت اولدینی ایچین ، مرشائیت کی
اونکده علمی یا ایله یایر بوعلمده مابهی علملر کی
مثبت اصوللرله تابع اواق لازم کایر . بوعلمک
آدی نه در ادبییه سوراجقسکر . مفاکوره فردی بر
شائیت اولمادینی ایچین بو علم بسوق اوژی
اولماز . اجتماعی بر شائیت اولدینی ایچین
بوعلم « سوسبواوژی » یعنی جمعیتلر علمیدر .

ضیا کوله آلب